

BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L B I

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr.

Wilno, dn. 24 listopada 1932 r.

765.

T r e ś ć n u m e r u :

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

Dział. Str.

1. Potrzeba utworzenia związku nadbałtyckiego.-	I.	1.
2. Odroczenie konferencji gospodarczej trzech państw bałtyckich.-	"	"
3. Odwołanie sowieckiego attaché wojskowego.-	"	"
4. Sprawa lotników polskich.-	"	"
5. Z pobytu adw. Lednickiego w Kownie.-	"	"
6. Dokoła narad litewsko-czechosłowackich.-	"	"
7. Sprawa sztuki Vajcziunasa na scenach polskich.-	"	"

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

8. Pamflety antyrządowe a "Liet. Aidas".-	III.	"
9. "Liet. Aidas" o ideologii tautininków.-	"	2.
10. Trzeci projekt ustawy o syndykatach.-	"	"
11. Zjazd włościański w Kownie w związku z potrzebą budowy drugiej cukrowni.-	"	"
12. Liczba radjoodbiorców.-	"	"
13. 30 spraw karnych w "Ukininku Sajunga".-	"	"
14. Umożliwienie studjów studentom-więźniom.-	"	"
15. Sprawa o kazanie antyrządowe.-	"	"
16. Przywrócenie praw. adw. Vilimasowi.-	"	"

x x
x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

P o t r z e b a s t w o r z e n i a z w i ą z k u n a d b a ł -
t y c k i e g o w u j ę c i u "L i e t . Ż i n i o s". "Liet.Žin."
/267.XI.32/: W Europie staje się niespokojnie. Plany imperjalistów
europiejskich zmierzają do rewizji Traktatu Wersalskiego. Rewizja
taka ponowiłaby groźne niebezpieczeństwo dla państw, które powstały
po wojnie. Pewnego pięknego dnia może nastąpić rewizja granic Cze-
chosłowacji, następnego dnia Rumunii, Jugosławii, Polski, a wresz-
cie przyjdzie kolej i na litewską Kłajpedę. Państwa nadbałtyckie
winneby się, więcej zainteresować tym niebezpiecznym objawem i u-
czynić odpowiednie wnioski. Wniosek może być właściwie jeden: utwo-
rzenie związku państw bałtyckich. Wspólnymi siłami łatwiej da się
zwańczyć niebezpieczeństwo.

O d r o c z e n i e k o n f e r e n c j i g o s p o d a r c z e j
t r z e c h p a ń s t w b a ł t y c k i c h . "Dzień Kow." /266.XI.
32/: Odroczone konferencja gospodarcza litewsko-łotewsko-estońska
w r.b. nie odbędzie się z powodu niewyjaśnionego dotychczas stano-
wiska ekonomistów estońskich. Obrady konferencji odroczone na 1933
rok. W końcu listopada lub w początkach grudnia r.b. do Rygi zjadą
się przedstawiciele sfer gospodarczych tych 3 państw w celu naradze-
nia się nad programem i datą konferencji. W swoim czasie zapadła
uchwała, by konferencję zwoływać co rok, lecz z powodu przesilenia
konferencja w przeciągu ostatnich 2 lat nie była zwoływana.

O d w o ł a n i e s o w i e c k i e g o a t t a c h é w o j s k o -
w e g o . "Dzień Kow." /266.XI.32/: Dotychczasowy przedstawiciel woj-
skowy ZSRR na Litwę i kraje bałtyckie został przez swój rząd odwołany.

S p r a w a l o t n i k ó w p o l s k i c h . "Dzień Kow." /266.XI.
32/: W tych dniach samolot polski /wraz z sierżantem/, który 14 b.m.
przypadkiem wylądował na terytorjum litewskim, został przez Dyne-
burg przekazany władzom polskim. Kpt. Pokorny również został przeka-
zany władzom polskim.

Z p o b y t u a d w . L e d n i c k i e g o w K o w n i e . "Ry-
tas" /248.XI.32/: Jak podaje "Id.Stimme", Gabinet Ministrów załat-
wił przychylnie prośbę działacza polskiego adw.Lednickiego, odda-
jąc mu jezioro, znajdujące się przy majątku Lednickiego. Obecnie
Lednicki zamierza złożyć nową prośbę o wypłatę rekompensaty z ty-
tułu wyłączonej ziemi.

D o k o ł a n a r a d l i t e w s k o - c z e c h o s ł o w a c -
k i c h . "Rytas" /248.XI.32/: Członkowie komisji unormowania sto-
sunków handlowych litewsko-czechosłowackich zreferowali premjero-
wi sprawę dotychczasowych obrad. Jak się okazuje, Litwa nie mogła
uzyskać od Czechosłowacji wielkich ulg dla swego eksportu. Lepsze
perspektywy ma jedynie eksport jaj.

S p r a w a s z t u k i V a j c z i u n a s a n a s c e n a c h
p o l s k i c h . "Liet.Aidas" /266.XI.32/: Polacy, po przetłumacze-
niu sztuki dramaturga litewskiego Piotra Vajcziunasa "Próżne wysił-
ki" pragną wystawić ją w teatrach krakowskich i wileńskich. Zamiar
ten wywołał na łamach prasy polskiej ożywioną polemikę ze względu
na to, że chodzi tu o sztukę nie tylko litewskiego pisarza lecz i li-
teńskiego patrioty, który jest autorem hasła "Mes be Vilniaus nenu-
rymsim"/My bez Wilna się nie uspokoimy/.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

P a m f l e t y a n t y r z ą d o w e a "L i e t . A i d a s".
"Liet.Aidas" /265.XI.32/: Przed kilku dniami policja aresztowała
kilka osób, zajmujących się kolportażem pamfletów antyrządowych.

Powstaje kwestja, czy i obecnie nie wystarczy jeszcze członkom K.A.K. i ich inspiratorom kompromitacji? Czyż i nadal będą oni ślepi na to, że Kościół katolicki najbardziej podkopują właśnie tego rodzaju "działacze". Sprawa stosunków państwa z Kościołem, która narodowi litewskiemu napsuła sporo krwi, mogłaby być już dawno zlikwidowana, o ileby odpowiednie instancje duchowne wyraźnie i niedwuznacznie potępiły działalność różnych K.A.K. Zakon jezuitów zareagował dobitnie na wybryk jednego ze swych członków Laukaitisa. Wyższe instancje duchowne powinny pójść za tym przykładem zakonu.

"Lietuvos Aidas" o ideologii tautininków. "Liet.Aidas" /Nr.266.XI.32/: Tautininkowie wcale nie są nacjonalistami i szowinistami. Tautininkowie zawsze okazywali wielką tolerancję pod względem narodowościowym, co zresztą mogą potwierdzić wszystkie mniejszości Litwy i zagranicą.

Trzeci projekt ustawy o syndykatach. "Liet.Zinios" /266.XI.32/: Jak wiadomo, Izba Handlowo-Przemysłowa, a następnie Dep.Handlu ułożyły projekty o nadzorze nad syndykatami i przesłały je ministrowi Finansów. Ten ostatni przesłał je z kolei Radzie Państwa dla uzupełnienia i uzgodnienia projektów. Jak się okazuje, Rada Stanu nie będzie uzgadniała dwóch tych projektów, a tylko napisze sama trzeci projekt ustawy.

Zjazd włościański w Kownie w związku z potrzebą budowy drugiej cukrowni. "Liet.Zinios" /267.XI.32/: 21 listopada odbył się w Kownie zjazd włościański z udziałem 2 tys.osób. Obrady zjazdu dotyczyły spraw cukrownictwa. Zjazd domagał się otwarcia drugiej cukrowni.

Liczba radjoodbiorców. "Echo" /319/: Według danych statystycznych, liczba radjoodbiorców na terenie całej Litwy wynosi obecnie 13.128 osób. W Kownie jest 1.820 radjoodbiorców. Przypuszczać należy, że jest jeszcze kilka tys.radjopajęczarzy. Wymienione cyfry radjoodbiorców utrzymują się na tym samym poziomie od 1927 r.

30 spraw karnych "Ukininky Sajungi". "Echo" /319.XI.32/: Zakończono już śledztwo w sprawie nadużyć w "Ukininky Sajunga". Ogółem "Ukininky Sajunga" ma 30 spraw karnych. W liczbie oskarżonych znajdują się niemal wszyscy leaderzy "Ukininky Sajungi".

Umożliwienie studjów studentom więźniom. "Dzień Kow." /266.XI.32/: W więzieniach kowieńskim i szawelskim odsiadują karę za różne wykroczenia również studenci. Koła miarodajne poruszają obecnie kwestję umożliwienia studentom-więźniom ukończenia studjów na uniwersytecie. Projektowaniem jest zaopatrzyć studentów więźniów w podręczniki naukowe i zwalnianie ich na kilka dni z więzienia, aby mogli złożyć egzaminy.

Sprawa o kazanie antyrządowe. "Dzień Kow." /266.XI.32/: W tych dniach marjampolski Sąd Okręgowy rozważył sprawę proboszcza parafji Katkiszek w pow.marjampolskim Szalcziusa, oskarżonego o przeciw rządowe kazania w kościele. Kazanie to wygłosił ks.Szalczius w lipcu. Sąd skazał go na grzywnę 1 tys.lt. z zamianą na 2 mies.więzienia.

Przywrócenie praw adw. Vilimasowi. "Dzień Kow." /266.XI.32/: W tych dniach Trybunał Najwyższy rozpatrzył skargę ~~ks~~ olickiego adwokata i b.księdza Vilimasa przeciw uchwale Rady Adwokatów o wydaleniu go ze stanu adwokackiego, ponieważ dwukrotnie był on już wydalony na pół roku.

Trybunał Najwyższy uchwałę Rady Adwokatów uchylił i prawa zajmowania się praktyką adwokacką Vilimasowi przywrócił.

